

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-1/17/982

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	06.06.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.05.2017
Teabevaldaja	Kultuuriministeerium aadress: Suur-Karja 23, 15076 Tallinn e-posti aadress: min@kul.ee
Vaide esitaja	XXX e-posti aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioonis registreeriti 03.05.2017 XXX vaie, mis puudutab Kultuuriministeeriumi tegevust XXX 26.03.2017 esitatud teabenõudele vastamisel raadioteenuse osutamise tegevusloa kõrvaltingimuste koostamise protsessi protokollidega tutvumiseks. Samuti juhtis XXX tähelepanu, et Kultuuriministeerium on alusetult nendevahelise kirjavahetuse tunnistanud AvTS § 35 lg punkti 12 alusel asutusesiseseks kasutamiseks. Andmekaitse Inspektsioon esitas 12.05.2017 Kultuuriministeeriumile järelepärimise, milles palus selgitada AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel seatud juurdepääsupiirangu põhjuseid; soovis teada, kas Kultuuriministeeriumil on dokumenteeritud kujul teavet isikute nimede kohta, kelle arvamuse alusel koostati raadiotegevuslubade kõrvaltingimused ning kuidas kahjustaks isikute nimede avaldamine nende eraelu puutumatus või rikuks nende autoriõiguseid. Kultuuriministeerium vastas järelepärimisele 23.05.2017.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

Kultuuriministeerium keeldub ka kirjaliku pärimise peale avalikustamast, kas ja keda kaasati loatingimuste väljatöötamise juurde (sisuliselt meediapoliitika kujundamisse). Minu hinnangul on tegemist avaliku teabe seaduse eiramisega, sest ministeerium ei saa viitega isikuandmete kaitse seadusele ja autoriõiguse seadusele salastada isikuid, kes on mis tahes viisil osalenud meediapoliitika kujundamises, s.t sisuliselt täitevvõimu töös. Selline salastamine võib tähendada ka korrupsiooni, näiteks et nõustamist teostanud isikud olid hiljem osalised väljaantavate meedia- tegevuslubade taotlemisel. KMi vastusest selgub, et igasugune formaliseeritud protseduur raadiolubade kõrvaltingimuste väljatöötamiseks puudus.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse (edaspidi „AvTS“) § 4 lõige 1 kohaselt demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igäihe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Ühtlasi peab teabele juurdepääsu võimaldamisel olema tagatud isiku eraelu puutumatus ja autoriõiguste kaitse (AvTS § 4 lõige 3). Isikuandmete kaitse seaduse (edaspidi „IKS“) § 10 kohaselt on isikuandmete töötlemine lubatud üksnes andmesubjekti nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti. Kui Te nõuate nimeliselt, kellega Kultuuriministeeriumi ametnikud on suhelnud, siis palume viidata seadusest tulenevale alusele, millest tulenevalt saab Kultuuriministeerium vastavat infot kooskõlas IKS-i ja AvTS-iga välja anda. Praegu Te seda teinud ei ole. Samas märgib Kultuuriministeerium, et suhtlus ekspertidega toimus vabas vormis ega ole protokollitud.

23.05.2017 vastus Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele:

Andmekaitse Inspektsiooni poolt saadetud järelepärimises esitatud küsimusepüstitus annab alust arvata, et XXX ei soovi, et tema isikuandmeid kaitstaks juurdepääsupiiranguga avaliku teabe seaduse (edaspidi nimetatud AvTS) § 35 lg 1 punkti 12 alusel. Kui see nii on, siis võib Kultuuriministeerium andmesubjekti nõusolekul AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel kehtestatud juurdepääsupiiranguga eemaldada.

Kõrvaltingimuste eelnõu ettevalmistamine on Kultuuriministeeriumi sisemise töökorralduse küsimus ning MeeTS ei kohusta selleks komisjoni moodustamist või majaväliste ekspertide kaasamist. Kõrvaltingimuste koostamiseks ei ole Kultuuriministeeriumis komisjoni ka moodustatud. Raadiotegevuslubade kõrvaltingimuste määramise aluseks on kultuuriministri käskkiri, mille valmistab ette audiovisuaalnõunik.

Kui kultuuriminister on kõrvaltingimused kehtestanud, kutsub Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor MeeTS § 41 alusel kokku tegevuslubade taotluste hindamiseks nõuandva komisjoni, kes annab konkursile esitatud taotlustele oma hinnangu. Eelpool nimetatud nõuandva komisjoni liikmete nimekiri on avalik.

Kultuuriministeeriumil ei ole täiendavat dokumenteeritud kujul teavet raadiotegevuslubasid välja andvate ekspertide ja nõustajate kohta.

AKI küsimus, mis viitab „mistahes vormis teabele“ on ebatäpne ega ühti avaliku teabe seaduse mõttes avaliku teabe mõistega. Informatsioon, mida ei ole jäädvustatud või dokumenteeritud, ei ole avaliku teabe seaduse § 3 lõige 1 mõttes avalik teave.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud

õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Kultuuriministeeriumi 26.04.2017 vastusest XXXle ja 23.05.2017 vastusest Andmekaitse Inspeksioonile selgub, et Kultuuriministeeriumil ei ole dokumenteeritud kujul teavet raadiotegevuslubasid väljaandvate ekspertide ja nõustajate kohta, sest suhtlus ekspertidega toimus vabas vormis ega ole protokollitud.

Seega ei ole Kultuuriministeeriumil dokumenteeritud kujul teavet ehk raadioteenuse tegevusloa kõrvaltingimuste koostamise protsessi protokolle, mida teabenõudja küsis ja mida saaks teabenõude korras väljastada.

AvTS § 23 lg 1 punkti 2 kohaselt keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui ta ei valda taotletavat teavet ega tea, kes seda valdab, ning tal ei ole võimalik taotletava teabe valdajat kindlaks teha. Seega oli Kultuuriministeeriumil õigus AvTS § 23 lg 1 punkti 2 alusel teabenõude täitmisest keelduda.

AvTS § 23 lõike 3 alusel tuleb teabenõude täitmisest keeldumist põhjendada viie tööpäeva jooksul. Andmekaitse Inspeksioonil puuduvad täiendavad andmed, kas Kultuuriministeerium vastas teabenõudele tähtaegselt.

Asjaolu, et Kultuuriministeeriumil ei ole dokumenteeritud kujul palutud teavet, ei tähenda, et ministeerium ei peaks esitatud küsimuste osas andma teavet vastusena selgitustaotlusele märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) alusel ja korras.

Kultuuriministeerium ei ole selgitanud, kuidas kahjustaks ekspertide ja nõustajate nimede XXXle avalikustamine nende eraelu või ärisaladust. IKS § 14 lg 2 punkti 3 alusel on isikuandmete edastamine või nendele juurdepääsu võimaldamine andmete töötlemiseks kolmandale isikule lubatud andmesubjekti nõusolekuta, kui kolmas isik taotleb teavet, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites ja taotletav teave ei sisalda delikaatseid isikuandmeid ning sellele ei ole muul põhjusel kehtestatud juurdepääsupiirangut.

MSVS nõuete täitmise üle ei ole Andmekaitse Inspeksioonil järelevalve pädevust. Selgitustaotlustele vastamine on aga osa hea halduse tava järgmisest, mille osas saab hinnangu anda Õiguskantsler, kes on Kultuuriministeeriumi osas kontrollkäigu tulemusel tuvastanud puudujääke hea halduse tava järgmisel, eriti isikute pöördumistele vastamisel.¹

Mis puudutab XXX ja Kultuuriministeeriumi vahelise kirjavahetuse AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel juurdepääsupiirangu seadmist, siis Andmekaitse Inspeksioon nõustub Kultuuriministeeriumi seisukohaga, et antud kirjavahetus oli küll saadetud XXX Tartu Ülikooli kui juriidilise isiku e-posti aadressilt, kuid kirja sisu ei viidanud sellel juhul Tartu Ülikooli esindamisele. Kultuuriministeerium on aga kinnitanud valmisolekut XXX soovil juurdepääsupiirangu kirjavahetuselt eemaldama.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
vaneminspektor
peadirektori volitusel

¹ Õiguskantsleri 02.02.2010 soovitus nr 7-7/092094/1000613.